

ข่าวเพื่อสื่อมวลชน

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
Office of Disease Prevention and Control Region 12, Songkhla

ฉบับที่ 03/2568

22 ตุลาคม 2567

สคร.12 สงขลา เตือน ปชช. ภาคใต้ตอนล่าง หน้าฝน ระวังป่วยโรคmelioidosis เสี่ยงอันตรายถึงชีวิต

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา เตือนประชาชนในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ระวังป่วยด้วยโรคmelioidosis (Meliodosis) เสี่ยงอันตรายถึงชีวิต โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน โรคไตเรื้อรัง โรคธาลัสซีเมีย และโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง แนะนำล้างมือและล้างเท้าทุกครั้งเมื่อมีบาดแผล ไม่เดินเท้าเปล่า ใส่บูทยางเมื่อต้องลุยน้ำ และดื่มน้ำจากแหล่งที่สะอาดหรือน้ำต้มสุก หากมีอาการใช้ร่วมกับประวัติสัมผัสดินหรือแหล่งน้ำธรรมชาติโดยไม่ป้องกัน ให้รีบไปพบแพทย์และแจ้งประวัติเสี่ยง

นายแพทย์เฉลิมพล โอสถพรมมา ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา โรคmelioidosis (Meliodosis) เป็นโรคติดเชื้อที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย เบอร์โคเดอเรีย สูดิมัลลียา (*Burkholderia pseudomallei*) ซึ่งพบได้ทั่วไปในดินและน้ำ นาข้าว ท้องไร่ แปลงผัก สวนยาง ทั่วทุกภาคในประเทศไทย พบรายงานผู้ป่วยมากในช่วงฤดูฝน (ตุลาคม – ธันวาคม) และถือเป็นโรคประจำถิ่นที่พบผู้ป่วยประปรายได้ตลอดปี โดยผู้ป่วยมักมีเชื้อที่อยู่ในดินและน้ำ สามารถติดต่อได้ 3 ทาง คือ 1.ทางผิวหนังที่มีบาดแผล หรือผิวหนังที่อ่อนนุ่มจากการแช่น้ำหรือสัมผัสพื้นที่ชื้นแฉะ 2.หายใจเอาฝุ่นจากดินหรือน้ำที่มีเชื้อเจือปนอยู่เข้าไป 3.ดื่มน้ำหรือกินอาหารที่ปนเปื้อนเชื้อเข้าไป และพบวาระยะฟักตัวของเชื้อ คือ 1-21 วัน บางรายอาจนานเป็นปี ผู้ติดเชื้อจะมีอาการหลากหลายจนถึงไม่มีอาการ ผู้ป่วยมักมีอาการไข้ทั้งแบบเฉียบพลัน หรือ ไข้เรื้อรังโดยไม่ทราบสาเหตุ มีเนื้อตาย แผล ฝีหนองที่ปอด ตับ ม้าม แผลอักเสบเรื้อรัง ทำให้เกิดการติดเชื้อในกระแสเลือดซึ่งมีอาการรุนแรงและเสียชีวิตได้อย่างรวดเร็ว ฉะนั้น หากมีไข้สูง เป็นเวลานานเกิน 3 วัน หรือเกิดแผลฝีหนองตามร่างกาย ไม่ควรซื้อยารับประทานเอง ให้รีบไปพบแพทย์พร้อมแจ้งประวัติเสี่ยง

สำหรับการรักษา ผู้ที่มีอาการเข้าได้กับโรคmelioidosis จะได้รับการเก็บตัวอย่างเพื่อเพาะเชื้อยืนยันการวินิจฉัย จากนั้นแพทย์จะให้การรักษาด้วยยาปฏิชีวนะที่เฉพาะเจาะจงและเหมาะสม กับผู้ป่วยอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องอย่างน้อย 14 วัน หากยังมีเชื้อหลงเหลืออยู่ แพทย์จะพิจารณาปรับยาปฏิชีวนะเพิ่มตามความเหมาะสม เพื่อฆ่าเชื้อและป้องกันการกลับเป็นซ้ำ

ทั้งนี้ ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อโรคนี้นั้นส่วนใหญ่ คือ ผู้ประกอบอาชีพสัมผัสดินและน้ำโดยตรงเป็นเวลานาน เช่น เกษตรกร ทำนา ทำสวน และประมง โดยเฉพาะผู้ที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง, โรคเบาหวาน, โรคไตเรื้อรัง, โรคติดเชื้อ, โรคธาลัสซีเมีย หรือผู้มีโรคประจำตัวที่เป็นสาเหตุให้มีภูมิคุ้มกันต่ำอื่น ๆ เช่น โรคมะเร็ง ผู้ได้รับยากดภูมิคุ้มกัน และผู้ป่วยที่ได้รับยาสเตียรอยด์เป็นเวลานาน หรือผู้ที่ทานยาต้ม ยาหม้อ ยาชุด ยาลูกกลอนที่มีสเตียรอยด์ปนเปื้อน มีความเสี่ยงต่อโรครุนแรงสูงขึ้น

นายแพทย์เฉลิมพล กล่าวว่า สคร.12 สงขลา ขอแนะนำวิธีการป้องกันโรคmelioidosis ได้แก่ 1.ผู้ที่มีบาดแผลให้หลีกเลี่ยงการเดินลุยน้ำโคลนหรือสัมผัสดินและน้ำโดยตรง หากจำเป็นขอให้สวมรองเท้าบูท ถุงมือยาง กางเกงขายาวหรือ ชุดลุยน้ำและรีบทำความสะอาดร่างกายด้วยน้ำสะอาดและสบู่ 2.สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ทุกครั้งเมื่อทำงานหรือมีกิจกรรมที่สัมผัสดินหรือโคลน 3.หากมีบาดแผลที่ผิวหนัง ควรรีบทำความสะอาดบาดแผล และหลีกเลี่ยงการสัมผัสดินและน้ำจนกว่าแผลจะแห้งสนิท 4.ทานอาหารปรุงสุก ดื่มน้ำต้มสุก 5.หลีกเลี่ยงการสัมผัสลม ฝุ่น และการอยู่ท่ามกลางสายฝน หากมีข้อสงสัย สามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร.1422

ข่าวโดย: กลุ่มสื่อสารความเสี่ยงโรคและภัยสุขภาพ สคร.12 สงขลา